

PROGRAMMABROCHURE VOORJAAR 2010

Dit voorjaar in de kijker

- Vogels voeren en beloeren, 7 februari 2010
 - Fruitsnoei in de boomgaard, 27 februari 2010
 - Snoei sierheesters en bomen, 27 maart 2010
 - Chinese theecultuur, 31 maart en 26 mei 2010
 - Workshops met fascinerende planten, 20 april en 15 juni 2010
 - Bezoek aan de nationale plantentuin Meise, datum volgt *
 - Natuurlijke reisapotheek, 11 mei 2010
 - Tuinenreis Cotswolds, 13 mei -16 mei 2010
 - Regenwoud, kunstexpo in het kasteel, 23 mei – 13 juni 2010
 - Verantwoord hout kopen: wat, hoe en waar(om)?, datum volgt*
 - Dag van het park, 30 mei 2010
 - Natuurlijke verzorgingsproducten zelf maken, 10 juni 2010
 - Montmartre naar Hof ter Saksen, 4 juli 2010
 - Natuurwandelingen in Hof ter Saksen dankzij CVN
 - Natuurtochten in België met onze vereniging
 - Brief van Simon
-
- Tuincafetaria ook open op zaterdag in volle zomer

*datum te vinden op website zodra bekend

CURSUSSEN EN VOORDRACHTEN

Fruitsnoei in de hoogstamboomgaard.

Zaterdag 27 februari 2010, 13.30 – 17 uur

Snoei bij de fruitaanplanting zorgt voor evenwicht tussen takken en wortelgestel. Een goede vormsnoei garandeert een evenwichtige opbouw van de kruin. Tegelijk bepaalt onderhoudsnoei het evenwicht tussen groei en vruchtdracht bij oudere fruitbomen. Met leifruit sluiten we deze namiddag af. 'Wat ik hoor, vergeet ik. Wat ik zie, onthou ik. Wat ik doe, weet ik.' Tot zaterdag dus!

- o *Organisatie: Hortus ter Saksen vzw i.s.m. Land- en tuinbouwcentrum Waasland*
- o *Lesgever: Jan Van Bogaert*
- o *Plaats: bioklas links in de oranjerie Hof ter Saksen*
- o *Inschrijven noodzakelijk via www.hortus-ter-saksen.be of info@hortus-ter-saksen.be of 0473 27 60 85 voor 24 februari 2010.*
- o *Deelname: 5 euro, incl. tekst en warme drank*

Snoei sierheesters en bomen.

Zaterdag 27 maart 2010, 13.30 – 17 uur

Met snoeischaar en –zaag wordt de snoeikennis van diverse tuinplanten uitgelegd en voorgedaan. Met de juiste planten in uw tuin en de correcte plantafstand kunt u uw snoeiwerk in belangrijke mate beperken. Door te snoeien bepaalt u niet alleen de vorm van de plant maar kan u ook de hoeveelheid bloemen en vruchten bepalen. Hier alvast nuttige tips:

Probeer de plant zo weinig mogelijk te beschadigen. Tijdig snoeien met een scherpe snoeischaar voorkomt snoeien met de snoeizaag. Verwijder eerst het dode en gekwetste hout. Ook de takken die naar de binnenkant van de struik groeien, kunt u zonder problemen verwijderen. Daarna knipt u de kruisende takken. Snoei nooit bij vriestemperaturen, ontsmet regelmatig het snoeimateriaal en maak de wonden zo klein en glad mogelijk. Grote snoeiwonden van 5 cm of meer doorsnede, kunt u het best afdekken aan de buitenrand met een schimmelwerend middel. Let er bij geënte planten vooral op dat er zich geen wilde scheuten ontwikkelen vanuit de onderstam. Bladhoudende heesters snoeit u het best in de maanden zonder r. De volgende planten moeten voor Kerstmis of nog beter in de zomer worden gesnoeid om het bloeden te vermijden: esdoorn, berk, haagbeuk,

noot en vleugelnoot. Voor deze praktijkcursus voorzie je best aangepaste kledij en je eigen snoeimateriaal.

- *Organisatie: Hortus ter Saksen vzw i.s.m. Land- en tuinbouwcentrum Waasland*
- *Lesgever: Jan Van Bogaert*
- *Plaats: bioklas links in de oranje Hof ter Saksen*
- *Inschrijven noodzakelijk via www.hortus-ter-saksen.be of info@hortus-ter-saksen.be of 0473 27 60 85 voor 24 maart 2010.*
- *Deelname: 5 euro, incl. tekst en warme drank*

Kruidenworkshop met madeliefje, smeewortel, ui en brandnetel.

Dinsdag 20 april 2010 van 19.30 tot 22.30 uur

In het voorjaar bloeien volop madeliefjes. Maar wist je ook dat je er thee van kan drinken en dat die heilzaam is? Ook de jonge toppen van de brandnetel en de diepe wortel van de smeewortel kunnen geoogst worden. En als toemaatje passeert ook de vertrouwde ui de revue. In deze kruidenworkshop leer je de botanische en geneeskrachtige kenmerken van deze 4 plantensoorten kennen. Samen plukken we verse planten en maken we een kruideninfuus, haarwater voor vet haar en een wondpap.

- *Organisatie: Hortus ter Saksen vzw*
- *Herboriste Hilde Verhelst*
- *Plaats: oranje*
- *Inschrijven noodzakelijk via www.hortus-ter-saksen.be of info@hortus-ter-saksen.be of 0473 27 60 85 voor 15 april 2010.*
- *Deelname: 7 euro incl. alle benodigdheden voor de bereiding van een infuus, haarwater en wondpap.*

Natuurlijke reisapotheek

Dinsdag 11 mei 2010 van 19.30 tot 22 uur

Vooraf tijdens je welverdiende vakantie word je niet graag geplaagd door lastige kwaaltjes. Sommige van die kwaaltjes zijn gemakkelijk te verhelpen en soms zelfs te voorkomen met natuurlijke EHBO-middeltjes. Wat kan je zoal meenemen in je reiskoffer en wanneer en hoe gebruik je ze? Wat bij insectensteken, zonnebrand, kneuzingen, diarree,...? Kleine tips die de vakantie zorgelozer maken!

- *Organisatie: Vormingplus Waas-en-Dender i.s.m. Hortus ter Saksen vzw*
- *Herboriste Lut Verhaeghe*
- *Inschrijven voor 1 mei 2010 op T 03 775 44 84 of waas-en-dender@vormingplus*
- *Vermeld cursuscode 10 05 11 A*
- *Deelname: 9 euro en 4,5 euro voor studenten, werkzoekenden en verhoogde tegemoetkoming ziekenfonds*

Natuurlijke verzorgingsproducten zelf maken

Donderdag 10 juni 2010 van 19.30 tot 22 uur

Nu de zomer voor de deur staat en je uitkijkt naar de zon en de vakantie mag je je lichaam niet vergeten. Kruiden bevatten weldoende eigenschappen die je huid gezond houden en beschermen. In deze workshop leer je hoe je zelf gezonde en natuurlijke verzorgingsproducten kunt maken die je helemaal laten stralen. Je leert onder andere zonnecrème, *after sun* en lippencrème maken. Je gaat met drie natuurlijke zomerse verzorgingsproducten naar huis, waar je dan verder zelf met de recepten aan de slag kan. Meebrengen: keukenhanddoek en een sponsje/doekje.

- *Organisatie: Vormingplus Waas-en-Dender i.s.m. Hortus ter Saksen vzw*
- *Herboriste Vicky Colman*
- *Inschrijven voor 31 mei 2010 op T 03 775 44 84 of waas-en-dender@vormingplus*
- *Vermeld cursuscode 10 06 10 A*
- *Deelname: 9 euro en 4,5 euro voor studenten, werkzoekenden en verhoogde tegemoetkoming ziekenfonds + 10 euro voor de ingrediënten ter plaatse te betalen*

Kruidenworkshop met duizendblad, zuring, kamille en lavendel.

Dinsdag 15 juni 2010 van 19.30 tot 22.30 uur

De zomer zorgt voor een palet aan kruiden. In deze workshop gaan we dieper in op duizendblad, zuring en kamille: wilde planten uit de berm en tijm als tuinkruid. We gaan op zoek naar deze kruiden in Hof ter Saksen en bekijken daarna gedetailleerd hun botanische en geneeskrachtige

kenmerken. We proeven een zelf bereid kopje duizendbladinfuus en een lenteslaatje. Daarna maken we op basis van etherische olie van lavendel een zacht en helend zalfje.

- *Organisatie: Hortus ter Saksen vzw*
- *Herboriste Hilde Verhelst*
- *Plaats: oranjerie*
- *Inschrijven noodzakelijk via www.hortus-ter-saksen.be of info@hortus-ter-saksen.be of 0473 27 60 85 voor 10 juni 2010.*
- *Deelname: 7 euro incl. alle benodigdheden voor de bereiding van een infuus, lenteslaatje en zalf.*

IN EN OM HOF TER SAKSEN

Natuurwandelingen

Zondag 24 januari 2010 van 14 tot 16 uur

Op deze wandeling gaat de aandacht naar winterbloeiers. Zal de hazelaar al in bloei staan? De koude kerstvakantie heeft de bloei alvast nog wat uitgesteld. De toverhazelaar of *Hamamelis* doet zeker mee! Hof ter Saksen heeft talrijker cultivars: de donkerbloeierende 'Diane' en 'Feuzerzauber' of de mooie geelbloeiers 'Arnold Promise' en 'Primavera'. De welriekende *Sarcococca* moet u ook waargenomen hebben. Hoe gaan planten om met de vrieskou? Niet de vorst, maar de dorst maakt het plantenleven moeilijk in de winter. Deze wandeling wordt begeleid door CVN-natuurgids Chris Van Nieuwenhuysse.

Zondag 25 april 2010 van 14 tot 16 uur

Het is volop lente en dat is te merken in Hof ter Saksen! In het bos vind je stinzenplanten als meiklokjes en salomonszegel. In de collectie ga je op zoek naar plantencultivars : Rhododendron 'Caroline Spencer', R. 'Blue Tit Major' en R. 'Taurus' of botanische soorten bij *Malus*, *Spiraea* en *Forsythia*. Bloemen in alle kleuren, geuren en maten en dat niet alleen om de mens te plezieren! In de natuurtuin vind je bloemen als hondsdrif en madeliefje in de graslanden. Gids van de dag is Anita Morjaen.

Zondag 4 juli 2010 van 14 tot 16 uur

Het park is opnieuw groen aangekleed. Bloemen zoeken we bij grootbladige *Magnolia* soorten, *Osmanthus* en *Viburnum*. De bermen van de jonge lindendreef, het bijenmengsel in het jonge eikenbos en de inheemse flora in de natuurtuin staan maximaal in bloei. Natuurgids Denise De Preter helpt je om de gele bloemen van ratelaar, wederik, boerenwormkruid of morgenster te herkennen.

Voor alle wandelingen:

- o *Organisatie: CVN-Waasland*
- o *Info: groendienst Beveren, T 03 775 28 51 of Christa.maes@beveren.be*
- o *Gratis deelname*

Vogels voeren en beloeren

Zondag 7 februari 2010 van 10 tot 16 uur

Dit weekend organiseert Natuurpunt in gans Vlaanderen opnieuw een telweekend voor tuinvogels. Wie thuis waarnemingen doet kan een telformulier downloaden op www.natuurpunt.be/tuinvogels. Natuurpunt-WAL en de gemeentelijke groendienst nodigen je uit om in Hof ter Saksen de tuinvogels te voeren en te beloeren. Van achter een kijkwand krijgt u de kans de tuinvogels ongestoord te observeren. Hof ter Saksen is een paradijs voor roodborstje, vink, boomklever, boomkruiper, pimpelmees, heggenmus, gaai, wintertaling,...dat voor u in beeld wordt gebracht. Natuurgidsen geven deskundige uitleg bij de waarnemingen. Bezoekers worden bovendien in de in de watten gelegd met een heuse tuinvogelinfostand, glühwein en chocomelk.

- o *Organisatie: Natuurpunt-WAL en groendienst Beveren*
- o *Plaats: Hof ter Saksen, links van de oranjerie, buurt Chinees theepaviljoen*
- o *Info: Jerome De Bock, T 03 775 97 47 of jeromedebock@skynet.be en groendienst Beveren, T 03 775 28 51 of christa.maes@beveren.be*
- o *Gratis deelname*

茶 [Cha], een zoektocht naar de Chinese theecultuur

Woensdagen 31 maart, 26 mei en 6 oktober 2010 van 20 – 22 uur: drie sessies die ook afzonderlijk kunnen bijgewoond worden.

Een boompje opzetten over thee, 31 maart 2010, 20 – 22 uur

“Zachte likeur met een weinig tannine. Aanwezigheid van orchideënbloesem, sappige perziken en geurige mango. Het parfum wordt ondersteund door een zeer volle afdrank.” Een dergelijke beschrijving roept herinneringen op aan een goed glas wijn. Maar de drank die hier beschreven wordt is *Ben Shan*, een *Oolong* thee. De gelijkenissen tussen thee en wijn kunnen heel ver doorgetrokken worden. Een wijnkenner kent het druivenras en de ligging van de wijngaard, het fermentatieproces en het oogstjaar. Deze factoren zijn voor thee even essentieel. De delicaat geselecteerde blaadjes worden door kenners gekeurd, besnuffeld en met zorg geproefd. Unieke thee's werden een teken van rijkdom maar ook een bron van ingetogenheid en meditatie. Een zoektocht naar de oorsprong van de thee en de Chinese theecultuur is een intrigerend proces waarbij we samen zoeken, praten en proeven. Het voelt als kijken door het sleutelgat naar een heel klein stukje onmetelijkheid.

Terug naar de bron, 26 mei 2010, 20 – 22 uur

In China groeide een unieke theecultuur want thee inspireerde van oudsher filosofen en kunstenaars. De drank had en heeft ook een sociale functie, staat symbool voor welkom, voor thuis voor rust. Thee werd uitgevoerd en droeg op zijn veroveringstochten telkens een stukje van de Chinese cultuur mee, ook naar Hof ter Saksen. De Chinese theekunstenares Yizi ontwierp *Zian*, een speciale theekamer voor Hof ter Saksen. *Zian* betekent voor iedereen. De bedoeling van *Zian* is dat iedereen de mogelijkheid krijgt in optimale omstandigheden een theeceremonie uit te voeren. *Zian*, maakt ook deel uit van onze ontdekkingstocht naar de Chinese theecultuur. Deze oase van rust geeft ons de gelegenheid theeervaringen uit te uitwisselen. De weg, waarbij we samen zoeken, praten, proeven is even belangrijk als ons doel. En ons einddoel is genieten van een heerlijke Chinese theeceremonie zoals het hoort in *Zian*, een Gong Fu Cha [Cha is thee, Gong Fu of Kong Fu betekent *“zoals het hoort”*].

- *Organisatie: Hortus ter Saksen vzw i.s.m. Christ' l Van den Broucke*
- *Theedame Ying Zhu Xiao Yi*
- *Plaats: oranjerie Hof ter Saksen*
- *Inschrijven noodzakelijk via www.hortus-ter-saksen.be of info@hortus-ter-saksen.be of 0473 27 60 85 voor 26 maart 2010 of 21 mei 2010*
- *Deelname: 8 euro ,thee en tekst inbegrepen*

Plantenruilbeurs

Zondag 2 mei 2010 van 10 tot 18 uur

Op deze beurs worden plantenliefhebbers in de gelegenheid gebracht hun planten te verkopen of te ruilen. Zowel 1-jarigen, vaste planten, struiken, bomen, water- als kamerplanten komen in aanmerking. Standhouders bekomen een gratis standplaats en nemen deel voor een halve of een hele dag. In ruil hiervoor wordt een assortiment van 10 planten afgestaan voor een gezamenlijke ruilstand, waar je ook planten van arboretum Hof ter Saksen vindt. Informatieve stands waar planten duidelijk van een naamkaartje zijn voorzien of waar vlot advies kan ingewonnen worden, kunnen meedingen voor een prijs van de gemeente Beveren. 'Beveren zomert' sponsort leuke animaties.

- *Organisatie: groendienst Beveren*
- *Gratis voor standhouders en bezoekers. Standhouders schrijven in voor 1 april.*
- *Plaats: park Hof ter Saksen*
- *Info: groendienst Beveren T 03 775 28 51 of christa.maes@beveren.be*

Dag van het Park

Zondag 30 mei 2010 van 14 tot 18 uur

Na de editie van 2009 met het thema 'Liefde in het park' springt groendienst Beveren ook in 2010 weer mee op de kar van ANB voor een dag van het park. Op het moment van publicatie is het thema nog niet kenbaar, maar in Hof ter Saksen moet zowat alles mogelijk zijn. Groendienst Beveren ontvangt alvast haar parkgasten op een gastvrije en educatieve manier in het jaar van de biodiversiteit.

- *Organisatie: groendienst Beveren*
- *Plaats: park Hof ter Saksen*
- *Info: groendienst Beveren, T 03775 28 51 of christa.maes@beveren.be*

TENTOONSTELLINGEN

Regenwoud, kunstexpo in het kasteel

Van 23 mei tot 13 juni 2010 van 14 tot 17 uur op zon- en feestdagen. In juni ook op zaterdag open.

Naast de grote hoeveelheid regen (tussen 2 en 4 m/jaar), worden regenwouden vooral gekenmerkt door het grote aantal dier- en plantensoorten dat er leeft. In het jaar van de biodiversiteit besteden wij graag aandacht aan de waarnemingen van de kunstenaar in het oerwoud. 6 kunstenaars exposeren met REGENWOUD in de ruwbouw van het kasteel. Sjoerdje De Boer zwierf een 10-tal dagen door het regenwoud van Indonesië tussen 50 m hoge bomen en slingerplanten. Overdag stond ze oog in oog met apen en bewonderde ze prachtige vogels en bloemen. 's Nachts in de hangmat werd ze vaak wakker geschud door gebrul, gekwaak en geritsel. Al deze indrukken legde ze op abstracte wijze vast op doek, terwijl Chris Bonjean het plantenrijk benadert onder de vorm van olieverfschilderijen. Yvonne Gerarts toont op kleine olieverfschilderijen hoe de zon zich een weg baant doorheen het gebladerte. Nicole Hermans maakt 3-dimensioneel werk in klei door bomen op te bouwen uit chromosomen, hun genetische rijkdom. Jeanine Schailleë weet in sfeervolle aquarellen de schoonheid van het woud vast te leggen als haar angst voor de aantasting ervan. Leona Van Wauwe schildert typische regenwoudbewoners zowel dieren als mensen uit het woud in olieverfschilderijen en vond in de restanten van de gevelde beuken van Hof ter Saksen fantastische diervormen. De voordracht 'Verantwoord hout kopen: wat, hoe en waar(om)?' kadert in deze tentoonstelling. Meer gegevens op onze website.

- o *Organisatie: Koninklijke Piet Stautkring i.s.m. groendienst Beveren*
- o *Exposanten: Chris Bonjean, Sjoerdje De Boer, Yvonne Gerarts, Nicole Hermans, Jeanine Schailleë en Leona Van Wauwe*
- o *Plaats: Kasteel Hof ter Saksen*
- o *Gratis inkom*
- o *Info: Leona.Vanwauwe@telenet.be of T 03 775 56 10 of 0479 48 45 17*

Montmartre naar (kasteel) Hof ter Saksen

Zondagen 4 juli , 1 augustus, 5 september 2010

Sint-Jankunstvrienden bieden iedere eerste zondag van juli tot en met september 2010 een originele mogelijkheid om kunst in open lucht te kijken, te proeven en te kiezen. Hof ter Saksen wordt een kunsthappening waar iedereen die van kunst houdt welkom is. Tekenaars, schilders, beeldhouwers, grafici en fotografen die hun werk willen tonen zijn van harte uitgenodigd.

Iedere kunstenaar wordt een gratis standplaats aangewezen en brengt zelf zeiltje, parasol, doek, tapijt of tentje mee.

- o *Organisatie: Sint-Jankunstvrienden i.s.m. groendienst Beveren*
- o *Plaats: park of kasteel Hof ter Saksen*
- o *Inschrijven 14 dagen voor datum noodzakelijk via nini.andre@telenet.be of T 03 775 36 20*
- o *Gratis inkom*

NATUURTOCHTEN

Luswandeling ASSE -AFFLIGEM

Zondag 10 januari 2010

Glooiend landschap, gewijde rust rond de abdij van Affligem en stille landelijke charme op een boogschut van Brussel... daarvoor moet je in het Pajottenland zijn.

- o *Afspraak: 9.30 uur op de parking van het NMBS-station van Asse*
- o *Inschrijven bij Freddy (0475 92 34 84)*

Luswandeling BRAIVES

Zondag 7 februari 2010

Luswandeling Braives - de valleien van de Burdinale en de Mehaigne
Een verloren hoekje van België, een streek waar we nog nooit wandelden

- o *Afspraak: 9.30 uur aan de kerk van Braives (via E40, afrit 27 Lincen, voorbij Hannut)*
- o *Inschrijven bij Rudy (0499 54 03 91)*

Luswandeling OPBRAKEL

Zondag 14 maart 2010

Voorjaar in de Vlaamse Ardennen; dat is: unieke natuur, smalle paadjes en schitterende flora in 't Burreken.

- *Afspraak : 9.30 uur aan de kerk van Opbrakel.*
- *Inschrijven bij Freddy (0475 92 34 84)*

Luswandeling HARZE

Zondag 11 april 2010

Aan de voet van de echte Ardennen. Door bos en wei, op en af, dus ... de echte Ardennen

- *Afspraak : 09.30 uur aan de kerk van Harze (via E25, Liege-Lux, afrit 47, richting Harze)*
- *Inschrijven bij Rudy (0499 54 03 91)*

Luswandeling LOMMEL

Zondag 9 mei 2010

Natuur op z'n best rondom Lommel in de Limburgse Kempen: mooie heiderelicten, een Kempense "Sahara", oude vloeiveiden en zandwinningputten.

- *Afspraak : 9.30 uur aan het Cultureel Centrum De Adelberg in centrum Lommel.*
- *Inschrijven bij Freddy (0475 92 34 84)*

Luswandeling LORCE

Zondag 13 juni 2010

Van top naar top in de echte Ardennen. Een zware en lange tocht, mooie vergezichten

- *Afspraak : 09.00 (!!!) uur aan de kerk van Harze (via E25, Liege-Lux, afrit 47, richting Stoumont)*
- *Inschrijven bij Rudy (0499 54 03 91)*

Luswandeling AUTREPPE -GUSSIGNIES

Zondag 12 september 2010

De vallei van de Honnelle.

In 't zuidwesten van Henegouwen, op de Franse grens, ligt het Parc Naturel des Haut-Pays. De vallei van de Grande Honnelle is een wondermooie parel in dit groene grensland.

- *Afspraak: 9.30 uur aan de kerk van AUTREPPE (via E19, voorbij Mons afrit 26, richting Dour)*
- *Inschrijven bij Freddy (0475 92 34 84)*

Wandelweekend FRANSE ARDENNEN

Vrijdag 22 oktober tot zondag 24 oktober 2010

Na het succesvolle weekend in Monschau (2008) trekken we nu naar de Franse Ardennen, en meer bepaald naar de streek van de samenvloeiing tussen Maas en Semois. In dit bosrijk gebied zijn er tal van wandelmogelijkheden, gaande van eenvoudige dalwandelingen tot zware tochten met grote hoogteverschillen.

Meer informatie kan je krijgen bij de wandelgidsen of via de website.

Bijdrage voor alle tochten: 1,25 euro per persoon of 2,5 euro per gezin.

Wandelafstanden liggen telkens tussen 20 en 25 km.

TUINENREIS

Cotswolds

Donderdag 13 tot zondag 16 mei 2010

Onze voorjaarstuinreis vindt dit jaar tijdens het Hemelvaartweekend plaats en gaat naar de Cotswolds. Je vindt er niet alleen eeuwenoude dorpjes en prachtige glooiende landschappen, maar ook schitterende tuinen. We bezoeken het nationale arboretum in Westonbirt, de schitterende hellingtuin van Abbey House en het Batsford arboretum met zijn Chinese accenten. In de tuin van Hidcote Manor vond Lawrence Johnston de "tuinkamers" uit. In Sezincote staat niet alleen het eerste "Indische" gebouw

van enig belang van Groot-Brittannië, maar er ligt ook een boeiende tuin met vele gezichten. We gaan op zoek naar de roots van de Engelse landschapstuin in Rousham en Blenheim Palace en brengen ook nog een bezoekje aan de colleges en de botanische tuin van Oxford.

De reis is ondertussen volzet, maar reisleader Dirk De Roose wil nog wel enkele mensen als reserve op de lijst zetten voor het geval er inschrijvingen zouden vervallen.

- o *Organisatie: Hortus ter Saksen vzw i.s.m. Verhoeven Busreizen A 4451 en toerisme ICT A5741*
- o *Deelname: 450 euro voor 4 dagen op basis van tweepersoonskamer*
- o *Reisbegeleiding: Dirk De Roose, dirk.de.roose@scarlet.be, T 03 771 49 24*

BRIEF VAN SIMON

Beveren, oranjerie, januari 2010

Beste,

We schrijven 54 na Christus aan het keizerlijk hof van Tiberius Claudius. Deze keizer zit in de geschiedenis tussen Caligula en Nero (deze laatste gehuwd met Claudia Octavia, dochter van Claudius in zijn 3° huwelijk) al beiden geen toonbeelden. Claudius was toen voor de 4° keer gehuwd met Julia Agrippina de Jongere, zijn nicht, oudste dochter van zijn broer. Claudius had een waterhoofd, zijn ene been was 10 cm korter dan het andere, hij stotterde en kwijlde. Bovendien schudde hij met zijn hoofd. Overigens was het een zeer verstandig en belezen man en behoorde hij tot de honderd meest geleerde auteurs van zijn tijd.

Dit alles als voorinleiding.

Agrippina had hem zover gekregen haar zoon, uit een vorig huwelijk, Lucius Domitius Nero, te laten adopteren en te benoemen als Claudius opvolger, in de plaats van diens eigen zoon Britannicus. Om te beletten dat Claudius hierop zou terugkomen vatte ze het plan op hem te vermoorden. Leuke familie! Wat nu volgt is een thriller in 3 bedrijven:

1° bedrijf: Op 11 oktober laat Claudius zich de maaltijd serveren. Paranoïde als hij is laat hij eerst zijn voorproever Halotus eten van de schotel paddenstoelen. Deze waren een zeer geliefd voedsel aan het hof. De maaltijd verliep goed. De paddenstoelen waren zelfs zeer smakelijk.

2° bedrijf: In de nacht van de 11° op de 12° krijgt onze vriend echter hevige buikpijn, moet overgeven en krijgt diaree. Blijkbaar is iets hem niet bevallen, maar nadat alles eruit is langs boven en langs onder knapt de keizer vlug op. De 12° gebeurt er verder niets bijzonders.

3° bedrijf: De 13° (!) breekt echter de hel los: de keizer bralt nog meer dan gewoonlijk, kronkelt over de grond en sterft.

Wat was er gebeurd? Agrippina had groene knolamaniet (*Amanita phalloïdes*) in de schotel met keizersamanieten (*Amanita caesarea* ! nu nog vlot verkrijgbaar in Italië) laten verwerken. De groene knolamaniet, roemruchte telg van de vliegenzwammen, kan in jong stadium gemakkelijk verwisseld worden met de gewone weidechampignons (waarvan de plaatjes nochtans nooit volledig wit zijn en bij de knolamaniet wel). Soorten kunnen echter erg variabel zijn afhankelijk van de standplaats en de ouderdom.

Het verraderlijke aan dergelijke soort vergiftiging is dat de fatale gevolgen zich pas openbaren als de giftige stoffen reeds in de organen zijn opgenomen, en dan is het te laat. Sommige amanieten bevatten nl. amatoxinen. Dit zijn stoffen die de basisprocessen in cellen in de war sturen. Ze belemmeren de RNA-polymerase zodat geen genetische info meer in de celkern geraakt. Zo wordt de eiwitsynthese lamgelegd waardoor vitale organen als lever en nieren en de darmwerking geblokkeerd worden. Een tegengif bestaat dus niet en zou toch te laat komen.

Een lichte (!) vingerwijzing voor wie in deze feestelijke tijden paddenstoelen uit de vrije natuur zou eten; hoewel er momenteel geen knolamanieten te vinden zijn. Waarom zouden we trouwens wilde paddenstoelen gaan plukken en eten als er zoveel ander en veilig voedsel is in de wereld?

Waarom zouden we ze plukken en zo beletten dat anderen ook na ons op een ongerepte wijze kunnen genieten van de natuur? De natuur is het

meest democratische en liberale dat er is: ze is er voor iedereen, gratis en in overvloed. Niemand heeft daarom het recht ze te privatiseren door te oogsten wat niet zelf gezaaid werd. (gevolg o.a. massale roof van mossen in bossen voor bloemstukjes!)

Bewonder de natuur, fotografeer haar, maar laat haar onverstoord achter voor anderen, alsof je er nooit geweest bent. Een mooi zen-voornemen voor 2010!

Epiloog: Met Claudius is het echter niet helemaal zo gegaan als hier beschreven, maar het had wel gekund. De werkelijkheid heeft er een andere wending aan gegeven, met dezelfde gevolgen. Claudius had toen last van buikloop en het gif is daardoor niet opgenomen in zijn darmen. Hij stierf echter wel, maar dan doordat zijn lijfarts Xenophos, die ook in het complot zat, hem een giftige veer in de keel stak. Dit om hem te doen braken zodat hij verder kon eten aan de lange banketten!

Wie zich ver van deze vraatzuchtige historie wil houden raadplege o.a.: www.soortenbank.nl waarin je eens kan snuisteren om de foto's op de website op naam te brengen (www.hortus-ter-saksen.be). Succes ermee. Lieve groeten,

Simon